

Kerk St-Mattheüs, Meensel

Deel 10 : De inventaris

Het kunstpatrimonium van de St-Mattheuskerk, zoals grotendeels vermeld op www.kirkipa.be:

- 1 -	
 Grote afbeelding Nummer cliché: M76378	<i>Gemeente:</i> Meensel-Kiezegem <i>Instelling:</i> Kerk Sint-Mattheus <i>Type object:</i> Parochiekerk <i>Vervaardiger:</i> onbekend (architect) <i>Datum:</i> van 1601 tot 1625 van 1801 tot 1810 <i>Materiaal:</i> zandsteen baksteen <i>Algemene opmerkingen:</i> vrijstaande westertoren [1801-1810] aangebouwd
- 2 -	
 Grote afbeelding Nummer cliché: M76381	<i>Gemeente:</i> Meensel-Kiezegem <i>Instelling:</i> Kerk Sint-Mattheus <i>Type object:</i> hoofdaltaar Portiekaltaar <i>Vervaardiger:</i> onbekend (beeldhouwer) onbekend (steenhouwer) onbekend (koperslager) <i>Datum:</i> 1633 (ca) <i>Herkomst:</i> Leuven, Kerk Sint-Michiel <i>Opschrift:</i> inscriptie, gebeiteld, op predella: inscr. ter nagedachtenis aan Ludovicus De Pleine [+1633] <i>Materiaal:</i> Marmer terracotta hout metaal <i>Techniek:</i> gebeeldhouwd gebakken geschilderd verguld Geslagen [metaal]
ICONOGRAFIE <i>Abstractietype:</i> zinnebeeld <i>Abstractienaam:</i> Lam van de Apocalypsis <i>Christelijk geloof</i> Franciscus van Assisi [minderbroeder- <i>persoonsnaam:</i> personage]	

heilige bisschop [westers-onbepaald-personage]

- 3 -



Grote afbeelding
Nummer cliché:
M76393

Gemeente: Meensel-Kiezegem
Instelling: Kerk Sint-Mattheus
Type object: miskelk
Vervaardiger: onbekend (edelsmid)

Datum: van 1751 tot 1800
Herkomst: Leuven [Kessel-lo],
Abdij van Vlierbeek

Opschrift: merk, geslagen:
proefsteek

Materiaal: zilver
Techniek: gedreven

- 4 -



Grote afbeelding
Nummer cliché:
M76396

Gemeente: Meensel-Kiezegem
Instelling: Kerk Sint-Mattheus
Type object: Miskelk
Vervaardiger: onbekend (edelsmid)
Datum: van 1841 tot 1860
Opschrift: merk, geslagen: niet-geïdentificeerd merk

Materiaal: zilver
Techniek: gedreven
verguld

Afmetingen: hoogte 27 cm
Algemene opmerkingen: cuppa verguld

- 5 -



Grote afbeelding
Nummer cliché:
M76394

Gemeente: Meensel-Kiezegem
Instelling: Kerk Sint-Mattheus
Type object: zonnemonstrans
cilindemonstrans
Vervaardiger: onbekend (edelsmid)
Datum: van 1651 tot 1700
Opschrift: merk, geslagen: niet-geïdentificeerd merk

Materiaal: zilver
Techniek: gedreven
verguld

Afmetingen: hoogte 50.3 cm
Algemene opmerkingen: zon: verguld

aangekocht in
Aarschot in 1806

- 6 -

	<i>Gemeente:</i> Meensel-Kiezegem <i>Instelling:</i> Kerk Sint-Mattheus <i>Standplaats of adres:</i> Kerktoeren <i>Type object:</i> torenkruis <i>Vervaardiger:</i> onbekend (siersmid) <i>Datum:</i> 1713 <i>Herkomst:</i> Leuven, Klooster Zwartusters <i>Materiaal:</i> ijzer <i>Techniek:</i> Gesmeed
---	--

- 7 -



Grote afbeelding
Nummer cliché:
E4638

Gemeente: Meensel-Kiezegem
Instelling: Kerk Sint-Mattheus
Type object: Kerkklok
Vervaardiger: Van Aerschodt, André Louis Jean (klokkengieter)
Plaats vervaardiging: Leuven
Datum: 1849
Opschrift: inscriptie, gegoten: hergoten in 1868
Materiaal: brons
Techniek: Gegoten

Hogervermelde klok is in 1943 door de Duitsers meegenomen.

Lagervermelde klok is later terug gehangen.



Gemeente: Meensel-Kiezegem
Instelling: Kerk Sint-Mattheus
Type object: Kerkklok
Vervaardiger: Fr. en J Sergeys
Plaats vervaardiging: Leuven
Datum: 1963
Opschrift: inscriptie, gegoten
Materiaal: ?
Techniek: Gegoten

- 8 -



Grote afbeelding
Nummer cliché:
 B79826

Gemeente: Meensel-Kiezegem
Instelling: Kerk Sint-Mattheus
Type object: kerkorgel
Vervaardiger: onbekend (orgelbouwer)
Datum: van 1751 tot 1775
Materiaal: eik
Techniek: gemonteerd

- 9 -



Grote afbeelding
Nummer cliché:
 M76389

Gemeente: Meensel-Kiezegem
Instelling: Kerk Sint-Mattheus
 Kruisweg
Type object: bas-reliëf
 [beeldhouwwerk]
Vervaardiger: onbekend
 (beeldhouwer)
 onbekend (bronsgieter)
Datum: 1965 (ca)
Opschrift: signatuur, gegoten,
 onder rechts: monogram
Materiaal: brons
Techniek: gegoten
 gebeeldhouwd
Afmetingen: hoogte 47 cm
 breedte 51 cm

ICONOGRAFIE

Christelijk geloof
gebeurtenis:

Kruisweg
 [tafereel]

- 10 -



Grote afbeelding

Nummer cliché:
B79828

Gemeente: Meensel-Kiezegem
Instelling: Kerk Sint-Mattheus
Type object: Beeld [religieus]
 Beeld [mensen-]
Titel: H. Mattheus
Vervaardiger: Meester van Sint-Mattheus
 (beeldhouwer school)
 onbekend
 (polychromeur[n])
Plaats vervaardiging: Leuven
Datum: van 1491 tot 1510
Materiaal: eik
Techniek: gebeeldhouwd
 gepolychromeerd
 geschilderd
Afmetingen: hoogte 101 cm

ICONOGRAFIE

Christelijk geloof
persoonsnaam:

Mattheus [apostel-
 personage]

- 11 -



Grote afbeelding

Nummer cliché:
B79827

Gemeente: Meensel-Kiezegem
Instelling: Kerk Sint-Mattheus
Type object: Beeld [religieus]
 Beeld [mensen-]
Titel: H. Lodewijk, Koning
 van Frankrijk
Vervaardiger: onbekend
 (beeldhouwer)
 onbekend
 (polychromeur[n])
Plaats vervaardiging: Brabant
Datum: 1510 (ca)
Materiaal: hout
Techniek: gebeeldhouwd
 gepolychromeerd
Afmetingen: hoogte 86 cm
Algemene opmerkingen: iconografische
 toeschrijving onzeker

ICONOGRAFIE

Christelijk geloof
persoonsnaam:

Lodewijk, koning van Frankrijk [soldaat-
 personage]
 Hendrik van Bamberg [keizer-personage]

- 12 -



Grote afbeelding
Nummer cliché:
 B79830

Gemeente: Meensel-Kiezegem
Instelling: Kerk Sint-Mattheus
Type object: Beeld [religieus]
 Beeld [mensen-]
Titel: H. Catherina van
 Alexandrië
Vervaardiger: onbekend
 (beeldhouwer)
 onbekend
 (polychromeur[n])
Datum: van 1491 tot 1510
Materiaal: hout
Techniek: gebeeldhouwd
 gepolychromeerd
Afmetingen: hoogte 100 cm
Algemene opmerkingen: approximatieve
 afmetingen

ICONOGRAFIE

Attribuut:

Rad [strafwerktuig][attribuut]

**Christelijk geloof
 persoonsnaam:**

Catharina van Alexandrië [koningin-
 personage]

- 13 -



Grote afbeelding
Nummer cliché:
 B79829

Gemeente: Meensel-Kiezegem
Instelling: Kerk Sint-Mattheus
Type object: Beeld [religieus]
 Beeld [mensen-]
Titel: H. Sebastiaan
Vervaardiger: onbekend
 (beeldhouwer)
 onbekend
 (polychromeur[n])
Datum: van 1701 tot 1800
Materiaal: terracotta[n]
Techniek: gebeeldhouwd
 gepolychromeerd
 gebakken
Afmetingen: hoogte 96 cm

ICONOGRAFIE

**Christelijk geloof
 persoonsnaam:**

Sebastianus [soldaat-
 personage]

- 14 -



Grote afbeelding
Nummer cliché:
M76395

Gemeente: Meensel-Kiezegem
Instelling: Kerk Sint-Mattheus
Type object: Beeld [religieus]
Beeld [mensen-]
Titel: Jezus aan het kruis
Vervaardiger: onbekend
(beeldhouwer)
onbekend
(polychromeur[n])
Datum: van 1741 tot 1760
Materiaal: hout
Techniek: gebeeldhouwd
gepolychromeerd
Afmetingen: hoogte 170 cm
Algemene opmerkingen: approximatieve afmetingen

ICONOGRAFIE

Christelijk geloof
persoonsnaam:

Christus aan het kruis
[personage]



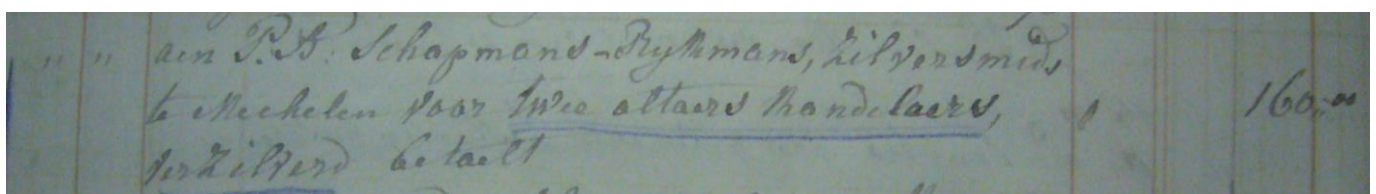
- 15 -



Grote afbeelding
Nummer cliché:
M76397

Gemeente: Meensel-Kiezegem
Instelling: Kerk Sint-Mattheus
Type object: kerkkandelaar
Vervaardiger: onbekend
(koperslager)
Datum: van 1651 tot 1700
Materiaal: koper
Techniek: Geslagen [metaal]
Afmetingen: hoogte 24.5 cm
Algemene opmerkingen: [2]

26 februari 1871 - deze 25 kandelaars ?



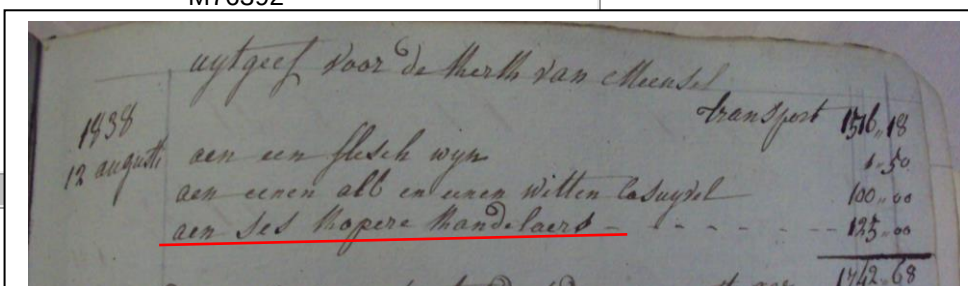
- 16 -



Gemeente: Meensel-Kiezegem
 Instelling: Kerk Sint-Mattheus
 Type object: kerkkandelaar
 Vervaardiger: onbekend
 (koperslager)
 Datum: van 1791 tot 1810
 Materiaal: koper
 Techniek: Geslagen [metaal]
 Afmetingen: hoogte 78 cm
 Algemene opmerkingen: [1 van 6]

Grote afbeelding
 Nummer cliché:
 M76392

- 17 -





Gemeente: Meensel-Kiezegem
 Instelling: Kerk Sint-Mattheus

Type object: kerkkandelaar
 Vervaardiger: onbekend
 (koperslager)

Datum: van 1851 tot 1900
 Materiaal: metaal
 Techniek: geslagen[metaal]
 verzilverd

Afmetingen: hoogte 84 cm
 Algemene opmerkingen: [1 van 6]

Nummer cliché:
 M76388

1870 ontfangsten en uylgaren van de kerk van Meensel

	ontf	uylg
22 aug. gemaekt en gelovert door P. D. Schapman-Rythmans, Litrer mee 6 attars kandelaars in koper verlaten	kransje: 2251,23	801 67
23 " Den Litrer Schapmans eenen misaal met roodlousert in Litrer beslagen		480,00
" " Den Litrer Schapmans eenen misaal met roodlousert in Litrer beslagen		200,00
" " Den Litrer Schapmans eenen misaal met roodlousert in Litrer beslagen		9 00
" " Den Litrer Schapmans eenen misaal met roodlousert in Litrer beslagen		17 00

Nummer cliché: M76378



Nummer cliché: M76377





Nummer cliché: B79824



Nummer
cliché:
B79825



Nummer cliché:
M76379



Zoals vermeld in de kerkrekeningen Maar nog in bezit ?

18 maart 1875

aen Schapman-Rykmans van Mechelen betaald
voor een koper in zilver verguld Wierookvat 60,00

9 maart 1876

aen Schapman-Rykmans te Mechelen
betaald voor een nieuwe godslamp in koper
in zilver verguld 130,00

29 juli 1876

29 " aen Schapman-Rykmans, Zilver smid voor vier
koperen verkijsende Mandlaers (6½ cent. hoogle)
aen 55 per Mandlaer 220,00

2 februari 1881

Betaald aan Pillan-Grope 310 fr voor
1 zilveren Kelk verguld 310

24 april 1881

Betaald voor 1 zilveren calice 318 fr 318
" " 1 glas rood kristalen fiek wicken 7
" " dekanale visiten 20

Het kunstpatrimonium van de St-Mattheuskerk ... of wat er nog op de zolder van de pastorie ligt

... de zolder ligt er als volgt bij :



Van de **processie** zijn volgende attributen nog aanwezig :



De pastoor onder de hemel, de kerkmeesters er rond met de flambieën in de hand.



2 processievlaggen.



De flambieën en de hemel

De kerkrekening maakt melding van aankoop van 16 'flambeuwen lantarnes' in 1870 (5 juli) :

5 " aan Soudervorst, de Heeren voor 16 flambeuwen
lantarnes u 5. 55 88



Het lam Gods



de symbolen voor geloof – hoop - liefde



Processiekleren: 2 gele met galon (boord)



8 roze



4 witte, + de nodige touwen



Kleren, geribbeld



kroontjes voor de processiegangers

Andere voorwerpen :



Één lege metalen kist



Beelden voor de kerststal

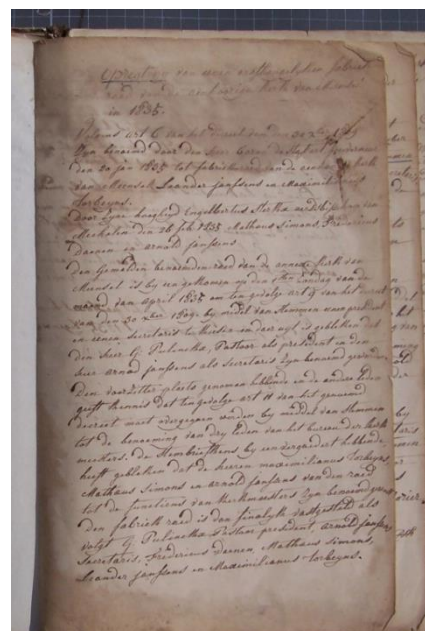
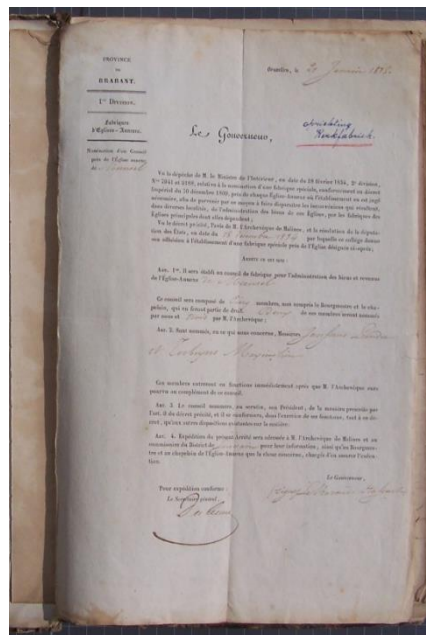
De 2 herders, 2 lammeren en één engel Gloria werden in december 1933 aangekocht bij Haenecour – werkhuizen voor kerkelijke kunst, Anderlecht. Dit voor respectievelijk 35, 7 en 15 frank per beeld.

Volgende schriften en geschreven documenten :



Handgeschreven schriften en documenten

- 'Inventaris archief kerkfabriek St-Mattheüs Meensel'
 - Lijst van alle handgeschreven documenten, genummerd en gerangschikt.
 - Opgemaakt dooe R Olemans, Ofsar vzw.
 - Nog te digitaliseren.
- Reeds gedigitaliseerd (d april 2013)
 - " Liber Baptizatorium in Ecclesia" ab anno 1930 asque ad 1963 " - gedigitaliseerd
 - " Nomina Desuntorum in Ecclesia" ab anno 1941 asque ad ... " - gedigitaliseerd
 - "Délibération Régister van den Kerk-Fabriek Raed" . - gedigitaliseerd



- " Liber Baptizatorium in Ecclesia" ab anno 1930 asque ad 1963 " - gedigitaliseerd
- " Nomina Desuntorum in Ecclesia" ab anno 1941 asque ad ... " - gedigitaliseerd

Een inventaris , zoals in de kerkarchieven werd genoteerd in 1811:

Notitie der Ornamenten en Zilverwerk
toehorende aan de Oort van Meensel.

eene remonstrantie met vier pillaren
straeten verguld, geheel Zilver weegt 55 oncen
getoogt door ^{ondorp: van} c^{ij} Meulmans ^{van de eerwaardige}
nomen van S: Nicolaus bergh tot
aerschoot in het jaer 1806 19 juniis
voor 173 - 15 - 0. gelyk blyft in voorgaende rebening
item eenen Zilveren belt met koppelten en paten
de cuppa verguld getoogt door den Zilveren
hier c^{ij} Meulmans onderpaster van alkenende
en meensel in het jaer 1808 6 juliis van
de eerwaardige heere van het Vabde van
Vliersbeek voor 101 - 17 - 0 item het
vernieuwen van den voorgaenden belt
het vergulden van den Zilveren en paten
heeft getoogt 22 - 1 - 9 gelyk blyft in voorgaende
getoogt door c^{ij} Meulmans eenen Zilveren
staf voor onse lieve vrouwe heeft getoogt
26 - 10 - 1 als blyft in voorgaende rebening
item door c^{ij} Meulmans een nieuw zwart
baerbleed met wit calmandel drups en
gule zyde galonnen toogt 73 - 18 - 1 gelyk
blyft in voorgaende rebening
een Zilveren croon voor S: Catharina.
item een Zilveren croon voor onse lieve
vrouwe, wereld het en Zilveren croon voor
het Brudeken jesus.

Bronnen:

- 'Opera Paroch', 'Ex Historia', geschreven door E.H. Sloots, Pastorij Meensel
- "Géographie et histoire des communes Belges", continuation par Alphonse Wauters, 1882
- Kerkrekeningen archief kerk Meensel
- Brochure "Open monumentendag 1993", document over Meensel-Kiezegem
- Doodsprentjes, eigen verzameling
- Délibération Régister van den Kerk-Fabriek Raed , 1835 -..
- Oost-Brabant, "I Het Mooie Hageland", 1965
- www.oostbrabant.org
- Verkooptakte dd 24 augustus 1948
- "Ken uw dorp : de geschiedenis van Kuntich", A. Merckx
- www.kirkipa.be : inventaris van het kunstpatrimonium van de kerk
- "Beschrijving der provincie Brabant", Sleeckx, 1861
- J Halfants , tekening kerk Meensel
- Interviews : Koster Alfons Stas, Theo Craeninckx, Guido Hendrickx, Jozef De Bruyn, Fernand Stas, Jean Daenen, Josee De Bruyn, Marcel Morren, Frans Goethuys, Jan Pypen, Marcel Vandegaer,
- Winkler Prins encyclopedie van Vlaanderen, 1974
- "Kerkelijke kunst in het oude landdecaanaat Diest", 1982
- "Het Brabantse beeldsnijcentrum Leuven", J Crab, 1977
- "Het laatgotisch beeldsnijcentrum Leuven", Leuven – Stedelijk museum, 1979
- Museum M, Leuven
- Kaart van C.J. Popp
- Kaart van Ferraris
- 'Ministerieel besluit houdende bescherming als monument, stads- en dorpsgezicht', dd 28 oktober 1999,
- Almanach royal officiel de Belgique, 1854
- Exposé de la situation administrative de la province barbant, 1855 (p 31)
- <http://gis.vlaamsbrabant.be/webgis/bin/view/AtlasBuurtwegen>
- L' almanach de l'an 13
- Bewerkte parochieregisters van Meensel – St-Mattheus, G Vandenbosch
- Dagblad 'Het Volk' , krantenartikels
- 'EX HISTORIA', E.H. Sloots , kerkarchief Meensel
- Archieven abdij van Averbode : AAA. sect I. reg 106
- Toeristische info, St-Michielskerk, Leuven
- Journal historique et littéraire – tome XXVI – 1859-1860